
**Zápis z Komise pro přípravu programu časného zachytu
poruch štítné žlázy v těhotenství konané 20. 10. 2025
v 11:00 online přes Microsoft Teams**

Účastníci jednání	doc. MUDr. Jan Jiskra, Ph.D.; PhDr. Karel Hejduk; RNDr. Ondřej Májek, Ph.D.; doc. Ing. Drahomíra Springer, Ph.D.; MUDr. Antonín Pařízek, CSc.; Ing. Štěpánka Tyburcová (v z. Mgr. Milady Menšíkové); MUDr. Iveta Matějovská; MUDr. Dana Moravčíková; MUDr. Markéta Brabcová; Mgr. Ing. Markéta Foldyna Hellová; Mgr. Petra Brlica Heideová hosté: MUDr. Hana Krejčí (za ČDS ČLS JEP); MUDr. Mgr. Silvie Špitálníková, Ph.D. (za ČES ČLS JEP); PhDr. Alena Mikutová (za OZP MZD); Mgr. Renata Chloupková, Mgr. Kateřina Hejčmanová a Ing. Tomáš Výskot (za NSC ÚZIS ČR)
Omluveni	MUDr. Aleš Skřivánek, Ph.D.; MUDr. Marcela Koudelková; prof. RNDr. Ladislav Dušek, Ph.D.; prof. MUDr. Michal Kršek, CSc. MBA; MUDr. Petr Šubrt, MUDr. Richard Stejskal; Mgr. Milada Menšíková

Zapsala: Mgr. Petra Brlica Heideová

Příští setkání: termín nebyl stanoven

TÉMATA A ÚKOLY Z JEDNÁNÍ

1. Úvodní slovo a shrnutí dosavadní situace

Tajemník Komise PhDr. Karel Hejduk přivítal členy Komise, stručně shrnul dosavadní vývoj od posledního online setkání Komise a popsal současnou situaci, která by se dala označit, jako „patová“. Podotkl, že odborné společnosti dosáhly konsensu nad upraveným zněním Metodiky. Nicméně není dosažena dohoda s plátcí stran úhrady. Uvedl, že je nutné se dohodnout, zda bude program, který po zrušení zavedených úhradových mechanismů, de facto není naplňován dle stále platné metodiky zveřejněné ve Věstníku MZD. Doc. MUDr. Jan Jiskra, Ph.D. poděkoval PhDr. Hejdukovi za shrnutí stávající situace a poznamenal, že současný stav hodnotí stejně – program nelze realizovat dle stále platné metodiky a nově

upravená metodika, se kterou souhlasí všechny odborné společnosti, tak nelze vydat, protože nejsou zajištěny úhradové mechanismy a možnost monitoringu a hodnocení vyšetřovacího algoritmu.

2. Diskuse nad dalšími kroky a osudu Komise

Prof. MUDr. Antonín Pařízek, CSc. vyjádřil názor za odbornou společnost ČGPS ČLS JEP a konstatoval, že v rámci společnosti došlo ke konsensu nad Metodikou, která je v tuto chvíli připravena a tak, jak podotkl doc. Jiskra, je rozhodnutí o osudu programu na straně plátců.

Doc. Ing. Drahomíra Springer, Ph.D. vyjádřila souhlasné stanovisko s jejími předřečníky a taktéž podotkla, že by bylo dobré, aby již zmíněný nový metodický dokument byl vystaven alespoň k nahlédnutí i přesto, že nebude oficiálně vydán. Přesto, že pro odbornost biochemie nedojde k velké změně, co se týče odběru TSH (thyreostimulační hormon) a jeho vykazování, sledávají význam zejména v monitoringu rizikových těhotných žen.

MUDr. Markéta Brabcová (VZP ČR) vyjádřila postoj VZP k současné situaci. Zmínila, že z jejich strany byly odeslány připomínky k Metodice, tento dokument vnímají jako upřesňující doporučený postup pro vyšetřování těhotných žen s rizikem a pro ověření vyšetřovacího postupu souhlasí se zachováním signálních výkonů pro mapování péče. Vznela dotaz nad představou úhrad, která nebyla odborníky v současné době předložena, poslední údaje jsou z roku 2024 bez diskuse s plátcí. Dále zmiňuje výsledky poslední analýzy vzhledem k počtu porodů a zachytu rizikových těhotných žen a vznáší další dotaz na gynekology v podobě navýšených úhrad za péči vzhledem k tomu, že je vytvořen „balíček péče o těhotnou ženu“, který zahrnuje rozdělení těhotných žen na základě rizika již při první návštěvě. Z pohledu plátců není třeba stávající úhrady za péči navyšovat.

PhDr. Hejduk upřesnil údaje o počtu rizikových těhotných žen, které odráželi stav na základě původní širší definice, která vycházela z původní Metodiky. Ta byla po široké odborné diskusi upravena, stejně tak byla zúžena definice rizikovosti. Tzn., že se neočekává 80 % rizikových žen, ale výrazně méně, čímž dojde i ke snížení celkových nákladů na péči. Dále dojde ke snížení nákladů v odbornosti biochemie, kdy provedený flexní test je nejméně nákladný a zajistí efektivní záchyt pozitivních těhotných žen. Podstatou je tedy navrácení biochemických výkonů vč. signálů, endokrinologům již dříve zavedené a následně zrušené výkony, které obsahují adekvátní počet kontrol a vyzvat gynekology, aby podnikli kroky k zajištění úhrad potřebných vyšetření, které nejsou předmětem činnosti Komise.

Doc. Jiskra souhlasil se shrnutím situace PhDr. Hejduka a znovu zdůraznil, že dojde k významnému snížení počtu provedených vyšetření na základě selekce rizikových žen a péče se tak dostane opravdu k těm, co ji potřebují. Na základě selekce dojde ke snížení dosud vynaložených nákladů na péči o těhotné ženy, které nepatří do skupiny rizikových. Zdůraznil, že navrácení výkonů je žádáno proto, že se jedná o program, nikoliv doporučený postup.

Mgr. Ing. Markéta Foldyna Hellová (Svaz zdravotních pojišťoven) uvedla, že plně souhlasí s uvedenými argumenty MUDr. Brabcové, které vnímá jako validní. Dále uvedla, že podmínky pro populační program nejsou úplně optimální a v tuto chvíli nelze stanovit výši možné úhrady na klientku.

Doc. Springer znovu zmínila, že v současné praxi gynekologové vyšetřují těhotné ženy při podezření na poruchu štítné žlázy z preventivních důvodů, kdy odběr zahrnuje celé spektrum thyreoidálních hormonů TSH, fT4, fT3 a anti-TPO, tzn. že dělají další vyšetření navíc, které stojí plátce další náklady.

MUDr. Brabcová se znovu vrátila k významu programu tak, jak ho vnímají plátci. Tedy standardizovat metodický postup, zajistit mechanismu prostupu péče jednotlivými odbornostmi a zavést signální výkony k mapování péče a selekci rizikových těhotných žen. Z jejich strany proto znovu vyvstává otázka, proč by měli plátci vynakládat finanční prostředky za péči, která již probíhá a je dostačující.

Doc. Jiskra reagoval slovy, že je třeba brát v potaz regulační srážky, ke kterým dochází v soukromých ambulancích, kde díky těmto srážkám nedochází k proplacení všech potřebných kontrol rizikové těhotné ženy. Proto je třeba vrátit již schválené výkony a otestovat nastavený program po dobu např. jednoho roku, kdy bude možné zhodnotit jeho efektivitu.

Mgr. Ing. Foldyna Hellová reaguje na slova pana docenta, že je třeba odlišit skutečnost, že péče není uhrazena, ale je regulována a je potřeba, aby endokrinolog podal námítku k vyúčtování, kdy mu byly sraženy regulační srážky. Dle jejich slov je tento problém řešitelný, aniž by muselo dojít k zavedení zvláštních kódů.

PhDr. Hejduk zakončil odbornou diskusi žádostí o vyjádření členů Komise k dalším krokům jejího působení a promítl krátkou prezentaci, ve které popisuje shrnutí stavu, kdy byl dosažen odborný konsensus stran Metodiky vyšetřování poruch štítné žlázy v těhotenství a pro zajištění realizace, monitoringu a hodnocení vyšetřovacího algoritmu je třeba zajistit náležitý systém úhrady z veřejného zdravotního pojištění. Zdůraznil, že na základě přípravy programu vznikla síť endokrinologů, kteří se zavázali přijmout ženu v kratším termínu a tím zajistit včasnou léčbu. Vyzval účastníky k vyjádření stran smyslu dalšího působení Komise a zároveň stran vhodnosti zrušení stávající metodiky programu vydané ve Věstníku MZD ČR 11/2023.

Proběhla diskuse. Doc. Jiskra vyjádřil souhlas s návrhem na zánik Komise, která splnila svůj účel zřízení, vytvořila program a navrhla metodický postup. K dalšímu působení Komise se vyjádřila i doc. Springer, která by ráda činnost Komise zachovala, navrhuje však pozastavení její činnosti, aby mohlo dojít v budoucnu, po případném zajištění konsensu s plátcí, k jejímu znovu působení a obnovení metodického pokynu. K názoru pozastavit činnost Komise, ale její nezrušení se připojili prof. MUDr. Pařízek, MUDr. Iveta Matějovská, MUDr. Mgr. Silvie Špitálníková, Ph.D. a Ing. Štěpánka Tyburcová, která zároveň žádala o uvedení do zápisu jméno kolegyně PhDr. Aleny Mikutové (za OZP MZD), která by v budoucnu nahradila stávající členku Mgr. Miladu Menšíkovou.

Vzhledem k tomu, že nikdo další neměl připomínky, PhDr. Hejduk uzavřel diskusi členů Komise se slovy, že činnost Komise bude pozastavena do doby, než budou vytvořeny podmínky pro realizaci programu, nová Metodika programu je po odborné stránce připravena, vydávat se ve Věstníku MZD ČR nebude. Dojde k návrhu na zrušení stávající Metodiky, která je stále platná a není naplňována. Toto usnesení bude předáno Poradě vedení MZD ČR. Komise dále vyzývá, aby odborné společnosti zajistili dosažení konsensu se zdravotními pojišťovnami stran nastavení úhrad. Zároveň však předseda Komise apeluje na plátce, aby svůj postoj přehodnotili, popř. si vyžádali analýzy, které ke změně postoje potřebují.

Mgr. Ing. Foldyna Hellová vyjádřila za Svaz zdravotních pojišťoven souhlas se zněním připraveného návrhu usnesení.

Členové Komise se dohodli, že nová Metodika realizace vyšetření poruch štítné žlázy v těhotenství bude jako draft dostupný na webových stránkách Portálu poradních orgánů, pracovních skupin a odborných komisí Ministerstva zdravotnictví (<https://ppo.mzcr.cz/workGroup/198>), v záložce „Jednání/Dokumenty“. Tento dokument bude označen jako „Návrh Komise“ a bude opatřen vodoznakem.

3. Další kroky Komise

Hlavní body a úkoly:

- Předložit Podklad pro jednání porady vedení MZD ČR
- Ve spolupráci s OZP MZD a PRO MZD vypracovat „Oznámení o zrušení Metodiky realizace screeningového vyšetření poruch štítné žlázy v těhotenství“, které bude vydáno ve Věstníku MZD
- Odborné společnosti budou dále pokračovat v jednáních s plátcí stran nastavení vhodných úhradových mechanismů
- Další termín jednání nebyl stanoven, činnost Komise byla pozastavena